

Befolkningen som helhed har fået mere fritid, og for at de flest mulige kan få udbytte af fritiden, er det rimeligt, at der i hvert fald i en del af fritiden er adgang til sådanne servicevirksomheder, hvortil butikshandelen hører. Et moderne samfund kan ikke fungere tilfredsstillende, hvis alle arbejder og har fri på samme tid.

I disse år foregår der en ændring af strukturen inden for butikshandelen, idet detailhandelen i stadig stigende omfang går over til større butiksenheder og butikcentre samtidig med, at grænserne mellem de forskellige brancher mere og mere udviskes. Dette gør det muligt for forbrugerne at samle deres indkøb på færre butikker, men de snævre rammer, som lukkeloven fastsætter for åbningstider, gør, at mange forbrugere, herunder navnlig de udearbejdende, der udgør en stadig stigende del af forbrugerne, kun har kort tid, hvor de kan udnytte adgangen til mere omfattende indkøb, som de nye detailhandelsformer giver mulighed for.

Det kan ikke anses for hensigtsmæssigt, at den altovervejende del af butikker kun må holdes åbne inden for snævre faste rammer. Mange handlende ville formentlig se deres fordel ved at holde længere åbent, eventuelt kun enkelte af ugens dage, end den nuværende lov giver mulighed for, uden at dette medfører en forøgelse af den samlede arbejdstid for de ansatte eller indehaverne.

Der er næppe grund til at antage, at alle handlende ville udnytte retten til at holde længere åbent end hidtil, idet det har vist sig, at adskillige handlende ikke udnytter retten til at holde åbent om fredagen til kl. 20, men lukker indtil flere timer før dette tidspunkt.

Hvis åbningstiderne blev noget mere elastiske, må det antages, at der vil ske en bedre udnyttelse af de faste butiksanlæg, og at dette på længere sigt vil give et mindre investeringsbehov for detailhandelen, fordi butikernes spidsbelastning vil fordele sig over et længere tidsrum, og butiksanlæggene derfor kunne dimensioneres noget mindre.

Den omstændighed, at lukkeloven i vidt omfang overtrædes ikke blot i sommerhus- og weekendområderne, men tillige andre steder, er også udtryk for, at loven ikke er tidssvarende.

Også af administrative grunde er det ønskeligt at få en enklere lukkelov. Loven er med de ændringslove, der er kommet i de senere år for at råde bod på lovens stive regler, blevet kompliceret, hvortil kommer, at der i tilknytning til loven er udfærdiget en række bekendtgørelser om,

hvilke varer der må sælges fra de forskellige butikstyper, og nogle af lovens bestemmelser gør det til en pligt at holde åbent i et bestemt tidsrum, for at der må sælges varer i den almindelige butikslukketid.

Om konsekvenser for butikshandelens mulighed for at fremskaffe fornøden arbejdskraft under en mere liberal lukkelov bemærkes, at det vel er muligt, at butiksfaget af nogle vil blive betragtet som mindre tillokkende, men dette vil antagelig helt eller delvis kunne modvirkes ved større anvendelse af deltidsbeskæftiget arbejdskraft, idet der kan regnes med, at en arbejdskraftreserve vil søge til butiksfagene, hvis åbningstiderne bliver mere elastiske. Erfaringer viser, at større butiksenheder ikke kræver alsidig butiksuuddannet personale i så høj grad, som dette kræves i mindre butiksenheder.

Om indflydelsen på varepriserne af en liberalisering af lukkeloven, er det næppe muligt at udtale noget sikkert. Man finder ikke, at der er holdpunkter for at antage, at varepriserne vil stige, da priskonkurrencen mellem de forskellige næringsdrivende er effektiv, hvortil kommer, at en mere liberal lukkelov vil give større mulighed for en bedre udnyttelse af de foretagne investeringer.

Lukkeloven fastsætter — bortset fra, at butikker i sommerhus- og weekendområderne må holdes åbne på lørdage til kl. 18 i sommerperioden — lukketiden ens for butikker i by og på land og uanset branche. Behovet er imidlertid forskelligt for butikker i by og på land, ligesom der kan være varierende behov for, hvornår de forskellige arter af butikker bør have åbent. Der bør derfor efter ministeriets opfattelse være adgang til at holde længere åbent, end den gældende lukkelov giver mulighed for, således at de enkelte butiksindehavere kan finde frem til de lukketider, der passer for den enkelte butik. Medens den gældende lukkelov ikke indeholder dispensationshjemmel, finder man, at der bør indføres hjemmel til at fastsætte udvidede åbningstider i visse tilfælde, således at der skabes mulighed for at råde bod på lovens hovedregler. Dispensation skulle således bl. a. kunne gives til butikker i sommerhus- og weekendområderne og i større trafikknudepunkter.

Da spørgsmålet om dispensation i vidt omfang afhænger af de lokale forhold, finder man, at afgørelsen bør henlægges til vedkommende kommunalbestyrelse. Også når henses til de bestræbelser, der i forbindelse med kommunalreformen udfoldes for at udvide det kommunale selv-